

Rata șomajului în scădere

05 decembrie 2023

[For English version click here](#)

România

- Rezervele internaționale au urcat cu un ritm lunar de 1% și cu o rată anuală în accelerare la 27%, la 65,1 miliarde EUR în noiembrie, conform Băncii Naționale a României (BNR). Evoluția a fost determinată de majorarea înregistrată la nivelul componentei valutare cu 1,2% lună/lună și cu 29,2% an/an la 58,9 miliarde EUR. Pe de altă parte, valoarea rezervei de aur a scăzut cu o rată lunară de 0,9% (dar a urcat cu 9,8% an/an) la 6,2 miliarde EUR luna trecută. Considerăm că nivelul actual al rezervelor internaționale (aproximativ 20% din PIB-ul prognozat pentru 2023) este confortabil, inclusiv în scenariul incidenței unor noi șocuri.
- Datele Institutului Național de Statistică (INS) indică scăderea numărului de șomeri (15-74 ani) cu un ritm lunar de 0,5% și cu 3,1% an/an la 446,5 mii în octombrie, cel mai redus nivel din mai. Rata șomajului s-a diminuat de la 5,5% în septembrie la 5,4% în octombrie, minimul din septembrie 2021. În scenariul actual previzionăm o rată medie anuală a șomajului de 5,5% în perioada 2023-2025.
- Evoluțiile din piețele internaționale și factorii interni au avut impact pe piața financiară din România în ședința de tranzacționare de luni.
- Pe piața monetară ratele de dobândă s-au consolidat: overnight la 5,75%/6,03%. ROBOR la trei luni și ROBOR la șase luni s-au menținut la 6,25%, respectiv 6,31%.
- Curba randamentelor s-a deplasat în jos pe scadențele medii-lungi: la 10 ani cu cinci puncte bază la 6,82%, minimul din 20 septembrie. Ministerul de Finanțe a redeschis o emisiune de obligațiuni cu scadența mai 2027 și s-a împrumutat cu 1,3 miliarde RON (peste volumul programat de 500 milioane RON), la un cost mediu anual de 6,57%, în diminuare cu șase puncte bază comparativ cu nivelul de la licitația organizată săptămâna trecută.
- EUR/RON -0,10% la 4,9678, iar USD/RON +0,88% la 4,5710 la BNR.
- Piața de acțiuni a crescut (indicele BET cu 0,4%), dar rulajul a scăzut la 10,4 milioane EUR.

Zona Euro

- În Germania (prima economie din regiune, cu un PIB nominal de 3,9 trilioane EUR în 2022) excedentul comercial cu bunuri s-a majorat cu 170,5% an/an la 0,2 trilioane EUR în perioada ianuarie – octombrie, pe fondul scăderii importurilor cu 9,4% an/an (la 1,1 trilioane EUR) (exporturile s-au redus cu doar 0,9% an/an la 1,3 trilioane EUR), după cum arată datele publicate de Destatis.
- În ședința de tranzacționare de luni piața financiară a încorporat informațiile macroeconomice regionale, climatul din piețele internaționale, știrile privind companiile listate (Nokia) și fluctuațiile cotațiilor la materii prime.
- Rata de dobândă la obligațiunile suverane la 10 ani din Germania a scăzut la 2,350%, indicele pan-european EuroStoxx 50 -0,1%, iar EUR/USD s-a depreciat cu 0,06%, la 1,0868 (cursul BCE).

Piața monetară	04-decembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
ROBOR (3L)	6.25	-	(20.1)
ROBOR (6L)	6.31	-	(21.4)
EURIBOR (3L)	3.960	(0.1)	100.8
EURIBOR (6L)	4.004	(0.6)	66.5
LIBOR (3L)	5.6368	0.1	18.3
LIBOR (6L)	5.7692	0.1	11.5

Piața de capital	04-decembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
DJIA	36,204.4	(0.1)	6.6
EuroStoxx 50	4,415.0	(0.1)	11.6
ATX	3,312.7	(0.1)	3.1
BET	14,776.3	0.4	21.9

Piața valutară	05-decembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
EUR/USD	1.0846	0.1	3.4
EUR/RON	4.9678	(0.1)	0.8
USD/RON	4.5710	0.9	(2.4)

Cotații mărfuri	05-decembrie-2023	1zi(%)	an/an(%)
petrol (WTI) \$/bbl)	73.2	0.2	(4.9)
aur (\$/uncie)	2,032.2	0.1	14.9

Macro-indicatori	perioada	an/an(%)	nivel(%)
PIB real	T3/2023	0.20	-
rata inflației IPC	Oct-2023	8.07	-
rata șomajului	Oct-2023		5.40
rata de dobândă de politică monetară	11-lan-2023	-	7.00
ROBOR (IRCC)	T2/2023	-	5.96

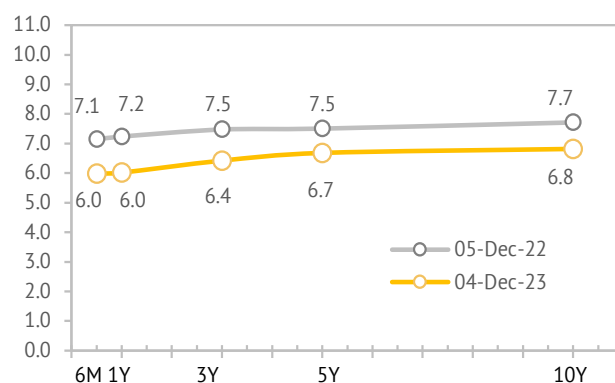
Sursa: Bloomberg, cotațiile Euribor și Libor din ziua anterioară datei din tabel

- Comenzile în fabrici în prima economie a lumii (cu o dimensiune nominală de peste 27,6 trilioane dolari în trimestrul III) au scăzut cu un ritm lunar de 3,6% în octombrie, evoluție care exprimă perspective de persistență a unui climat investițional dificil pe termen scurt.
- Știrile macroeconomice, informațiile privind companiile listate (General Motors) și dinamica din piețele internaționale de materii prime au avut impact pe piața financiară în ședința de tranzacționare de luni.
- Rata de dobândă la titlurile de stat pe scadența 10 ani (barometru pentru costul de finanțare în economia mondială) a crescut la 4,259%, indicele Dow Jones -0,1%, iar dolarul american s-a apreciat cu 0,06% comparativ cu moneda unică europeană (referința BCE).

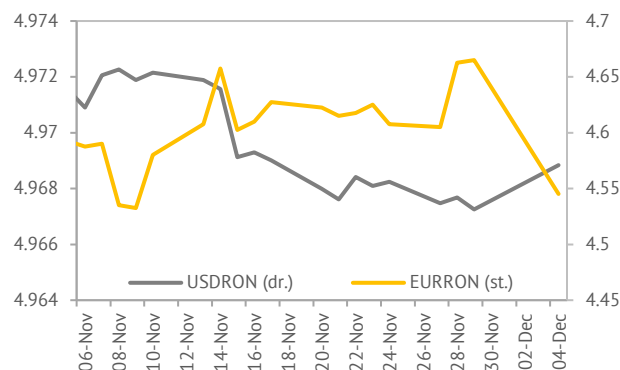
Calendar macroeconomic săptămânal

România	4 decembrie	Rata șomajului (Oct)
România	4 decembrie	Rezervele internaționale (Noi)
SUA	4 decembrie	Comenzile în fabrici (Oct)
România	5 decembrie	Turismul (Oct)
România	5 decembrie	Prețurile producției industriale (Oct)
Zona Euro	5 decembrie	Prețuri de producător în industrie (Oct)
SUA	5 decembrie	Sectorul de servicii, ind. ISM (Noi)
România	6 decembrie	Comerțul cu amănuntul (Oct)
Zona Euro	6 decembrie	Sectorul de construcții, ind. PMI (Noi)
Zona Euro	6 decembrie	Comerțul cu amănuntul (Oct)
SUA	6 decembrie	Productivitatea muncii (T3)
SUA	6 decembrie	Balanța comercială (Oct)
România	7 decembrie	PIB-ul și componentele (T3)
Zona Euro	7 decembrie	Evoluția economiei (T3)
SUA	7 decembrie	Creditul de consum (Oct)
SUA	8 decembrie	Încrederea consumatorilor (Dec)
SUA	8 decembrie	Piața forței de muncă (Noi)

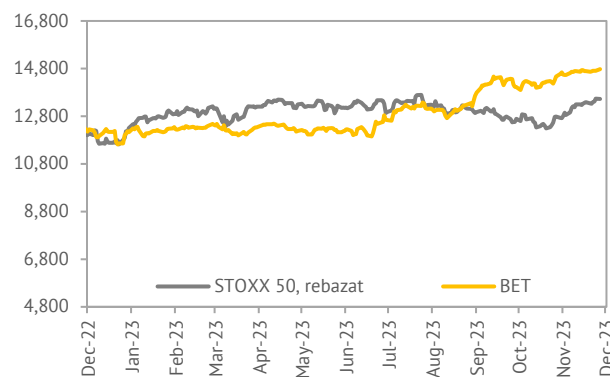
Curba randamentelor România

Curs de schimb (RON fixing)

Indici bursieri (BET vs. EUROSTOXX50)

Sursa: Bloomberg

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică, Banca Transilvania

research@bancatransilvania.ro

Limitarea răspunderii

Acest raport este publicat în România de Banca Transilvania/subsidiarele sale, o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate consolidat de Banca Națională a României (BNR) și Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF). Rapoartele de analiză emise de Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții. Orice persoană care înțelege să folosească aceste rapoarte de analiză în procesul de luare a deciziilor de investiții, precum și folosirea acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții își asumă în mod expres toate riscurile aferente, Banca Transilvania neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție care ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Cu alte cuvinte, analizele publicate de Banca Transilvania sau oricare dintre subsidiarele sale nu trebuie interpretate ca: a) Ofertă de vânzare/subscriere sau orice alt serviciu sau activitate de investiții cu privire la instrumente financiare menționate în rapoarte; b) Element de reclamă pentru instrumentele financiare menționate în rapoarte. Pentru a evita orice confuzie, persoanele care se abonează prin introducerea e-mailului pe [BT Research](#) în vederea abonării la aceste rapoarte nu sunt considerate ca fiind clienți ai Băncii Transilvania și/sau ai subsidiarelor sale, iar abonarea nu reprezintă un contract de orice natură (inclusiv de prestare de servicii financiare). În acest sens subliniem că Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale nu solicită informații de natura datelor cu caracter personal de la persoanele menționate mai sus, în afara e-mail-ului care va fi folosit pentru comunicarea acestor rapoarte.

Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere cum ar fi: institute de statistică, Bănci Centrale, agenții financiare & organizații interne și internaționale etc. Lista menționată nu este exhaustivă, Banca Transilvania având dreptul să modifice în orice moment și fără un preaviz prealabil sursele publice utilizate. Atragem însă atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Rapoartele emise pot să nu coincidă cu poziția tuturor societăților din Grupul Financiar Banca Transilvania. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză nu conțin și/sau nu sunt fundamentate pe date care pot să fie considerate informații privilegiate în sensul legii aplicabile, Banca Transilvania respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață.

Atragem atenția cu privire la faptul că rapoartele de analiză prezente nu sunt servicii sau activități de investiții în sensul pachetului legislativ european Mifid II/Mifir, astfel încât subliniem că persoanele care folosesc informațiile din prezentele rapoarte nu beneficiază de protecția oferită de cadrul de reglementare menționat mai sus, fiind singurii răspunzători pentru orice potențial prejudiciu rezultat din utilizarea acestei informații. Rapoartele de analiză ale Băncii Transilvania sau ale subsidiarelor sale ar putea fi nepotrivite pentru unii investitori (în funcție de situația financiară, orizontul și obiectivele investiționale). Subliniem că rapoartele de analiză nu reprezintă recomandări individuale și/sau personalizate unei anumite persoane sau grup de persoane de orice natură. Aceste rapoarte nu au fost emise la solicitarea unei terțe părți față de Banca Transilvania și/sau în legătură cu realizarea uneia sau mai multor tranzacții cu instrumente financiare. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociate factori de risc, care nu sunt totalmente explicitați în rapoarte. Altfel spus, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Rapoartele de analiză emise pot fi modificate oricând fără o notificare prealabilă, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale rezervându-și dreptul de a întrerupe publicarea fără aviz prealabil. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Banca Transilvania, angajații sau colaboratorii săi sau ai subsidiarelor sale pot avea expunere pe orice instrument financiar analizat în raport. Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar prin menționarea sursei.

Arhiva rapoartelor de analiză emise de Banca Transilvania/subsidiarele sale poate fi consultată accesând [BT Research](#).

Unemployment rate down

05 December 2023

Romania

- The international reserves rose by a monthly pace of 1% and by an accelerating YoY pace to 27% to EUR 65.1bn in November, according to the figures released by the National Bank of Romania (NBR). This evolution was determined by the increase of the FX component by 1.2% MoM and by 29.2% YoY to EUR 58.9bn. On the other hand, the value of the gold reserve contracted by 0.9% MoM (but rose by 9.8% YoY) to EUR 6.2bn past month. In our view the current level of the international reserves (around 20% of the forecasted GDP for 2023) is comfortable, even in the case of the outbreak of other shocks.
- According to the figures released by the National Institute of Statistics (NIS) the number of the unemployed (15-74 years) declined by 0.5% MoM and by 3.1% YoY to 446.5K in October, the lowest level since May. The unemployment rate diminished from 5.5% in September to 5.4% in October, the minimum since September 2021. We forecast an average annual rate of unemployment of 5.5% during 2023 – 2025.
- The developments on the international markets and the domestic factors had an impact on the Romanian financial market on Monday.
- Across the money market the interest rates consolidated: overnight at 5.75%/6.03%. 3M ROBOR and 6M ROBOR maintained at 6.25% and 6.31%, respectively.
- As regards the yield curve there can be noticed the decline of the interest rates on mid and long maturities: on 10YR (a benchmark for the financing costs in the economy) by 5bps to 6.82%, the lowest level since 20 September. The Ministry of Finance reopened a T-Bonds issuance maturing May 2027 and borrowed RON 1.3bn (above the planned volume of RON 500mn) at an average annual yield of 6.57%, down by 6bps compared to the level of the previous tender for the same maturity held past week.
- EUR/RON -0.10% to 4.9678, while USD/RON +0.88% to 4.5710 at NBR.
- The stock market increased (BET Index by 0.4%), but the total turnover declined to EUR 10.4mn.

Euroland

- In Germany (the largest economy in the region, with a nominal GDP of EUR 3.9tn in 2022) the surplus of the trade balance with goods increased by 170.5% YoY to EUR 0.2tn during January – October, given the decline of the imports by 9.4% YoY (to EUR 1.1tn) (the exports contracted by only 0.9% YoY to EUR 1.3tn), according to the figures released by Destatis.
- On Monday the financial market incorporated the regional macroeconomic developments, the climate on the international markets, the news regarding the listed companies (Nokia) and the fluctuations of the commodities prices.
- The interest rate on Germany 10YR Bunds diminished to 2.350%, the pan-European EuroStoxx 50 -0.1%, while EUR/USD depreciated by 0.06% to 1.0868 (ECB reference).

Money market	04-December-2023	1Day(%)	YoY(%)
ROBOR (3M)	6.25	-	(20.1)
ROBOR (6M)	6.31	-	(21.4)
EURIBOR (3M)	3.960	(0.1)	100.8
EURIBOR (6M)	4.004	(0.6)	66.5
LIBOR (3M)	5.6368	0.1	18.3
LIBOR (6M)	5.7692	0.1	11.5

Stock market	04-December-2023	1Day(%)	YoY(%)
DJIA	36,204.4	(0.1)	6.6
EuroStoxx 50	4,415.0	(0.1)	11.6
ATX	3,312.7	(0.1)	3.1
BET	14,776.3	0.4	21.9

FX market	05-December-2023	1Day(%)	YoY(%)
EUR/USD	1.0846	0.1	3.4
EUR/RON	4.9678	(0.1)	0.8
USD/RON	4.5710	0.9	(2.4)

Commodities	05-December-2023	1Day(%)	YoY(%)
oil (WTI) \$/bbl	73.2	0.2	(4.9)
gold (\$/ounce)	2,032.2	0.1	14.9

Macro-indicators	period	1Day(%)	level(%)
Real GDP	3Q/2023	0.20	-
Inflation (IPC)	Oct-2023	8.07	-
Unemployment rate	Oct-2023		5.40
Monetary policy rate	11-Jan-2023	-	7.00
ROBOR (IRCC)	2Q/2023	-	5.96

Source: Bloomberg, Euribor and Libor of the previous day

- The factory orders in the largest economy in the world (with a nominal dimension of over USD 27.6tn in 3Q) contracted by 3.6% MoM in October, an evolution expressing prospects for the persistence of a tough investment climate in the short run.
- The macroeconomic developments, the news regarding the listed companies (General Motors) and the dynamics on the international commodities markets impacted the financial market on Monday.
- The interest rate on 10YR bonds (a benchmark for the financing costs in the global economy) rose to 4.259%, the Dow Jones Index -0.1%, while US dollar appreciated by 0.06% against EUR (ECB reference).

Weekly Macroeconomic Calendar

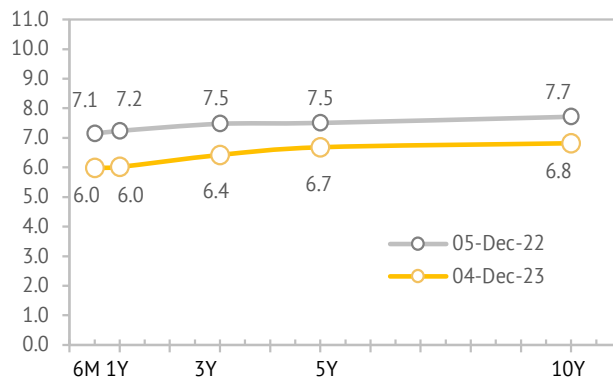
Romania	4 December	Unemployment rate (Oct)
Romania	4 December	International reserves (Nov)
USA	4 December	Factory orders (Oct)
Romania	5 December	Tourism sector (Oct)
Romania	5 December	Industrial production prices (Oct)
Euro Area	5 December	Industrial production prices (Oct)
USA	5 December	Services sector, ISM indicator (Nov)
Romania	6 December	Retail sales (Oct)
Euro Area	6 December	Construction sector, PMI indicator (Nov)
Euro Area	6 December	Retail sales (Oct)
USA	6 December	Labour productivity (3Q)
USA	6 December	Trade balance (Oct)
Romania	7 December	GDP and components (3Q)
Euro Area	7 December	GDP and components (3Q)
USA	7 December	Consumer credit (Oct)
USA	8 December	Consumer confidence (Dec)
USA	8 December	Labor market (Nov)

Andrei Rădulescu, Ph. D.

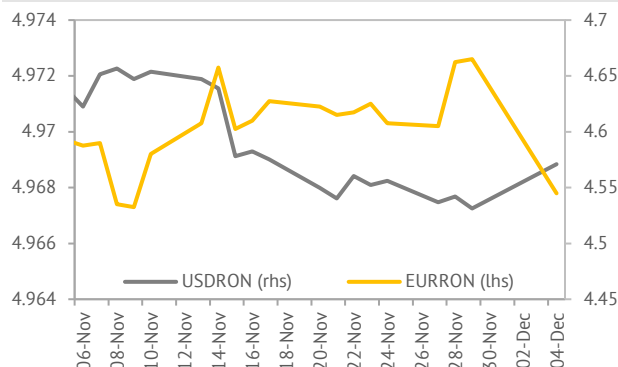
Director of Macroeconomic Research, Banca Transilvania

research@bancatransilvania.ro

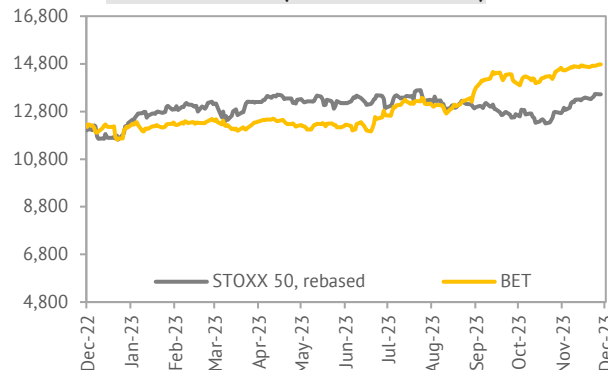
Yield curve Romania

FX market (RON fixing)

Stock indexes (BET vs. EUROSTOXX50)

Source: Bloomberg

Limitation of liability

This report is published in Romania by Banca Transilvania/subsidiaries, a financial-banking institution whose activities are regulated and supervised on a consolidated basis by the National Bank of Romania (NBR) and the Financial Supervisory Authority (FSA). The research reports issued by Banca Transilvania and/or its subsidiaries are for informational purposes only and are not intended to be used as an auxiliary tool in the investment decision-making process or to be used at any stage of the provision of investment services or activities. Any person who intends to use these research reports in the investment decision-making process, as well as their use at any stage of the provision of investment services or activities, expressly assumes all related risks, and Banca Transilvania shall have no legal or other obligation towards the person in question arising from the publication of these research reports. In other words, the analyses published by Banca Transilvania or any of its subsidiaries shall not be construed as: a) An offer to sell/underwrite or any other investment service or activity with respect to the financial instruments referred to in the reports; b) An advertising element for the financial instruments referred to in the reports. In order to avoid any confusion, persons who subscribe by entering their e-mail on [BT Research](#) in order to subscribe to these reports are not considered as clients of Banca Transilvania and/or its subsidiaries, and the subscription does not constitute a contract of any kind (including the provision of financial services). In this respect, we stress that Banca Transilvania and/or its subsidiaries do not request information of a personal data nature from the above-mentioned persons, other than the e-mail that will be used for the communication of these reports.

The information on which these reports are based has been obtained from public sources, considered, within the limits of publicly available data, relevant and reliable, such as: statistical institutes, Central Banks, financial agencies & domestic and international organisations, etc. The list mentioned is not exhaustive and Banca Transilvania has the right to modify at any time and without prior notice the public sources used. However, we draw your attention to the fact that the accuracy/correctness of this information from public sources cannot be verified, certified and/or contested by our institution. The analytical views expressed in the reports reflect the analysts' view at the time of publication, resulting from independent reasoning with specific analytical methods. The reports issued may not coincide with the position of all companies in Banca Transilvania Financial Group. The opinions have been expressed in good faith, without intentional omissions and under limited conditions of access to information: there was access only to data and information made public by national and international bodies and organisations. The analysis reports do not contain and/or are not based on data that may be considered inside information within the meaning of the applicable law, Banca Transilvania fully complies with the legal requirements on the management of inside information and on the prevention of market abuse.

We draw attention to the fact that the present analysis reports are not investment services or activities within the meaning of the Mifid II/Mifir European legislative package, so we emphasise that persons using the information in the present reports do not benefit from the protection offered by the above-mentioned regulatory framework and are solely liable for any potential damage resulting from the use of this information. The research reports of Banca Transilvania or its subsidiaries may be unsuitable for some investors (depending on their financial situation, horizon and investment objectives). We emphasise that the analysis reports do not represent individual and/or personalised recommendations to any particular person or group of persons of any nature. These reports have not been issued at the request of a third party vis-à-vis Banca Transilvania and/or in connection with the execution of one or more transactions in financial instruments. The value of the financial instruments referred to in the analyses prepared fluctuates over time and past performance is in no way an indicator of future performance. At the same time, we point out that risk factors are associated with investments, which are not fully disclosed in the reports. In other words, Banca Transilvania and/or its subsidiaries or any collaborator are not responsible for any direct and/or potential loss resulting from the use of the elements published in the report.

The analytical reports issued may be modified at any time without prior notice, Banca Transilvania and/or its subsidiaries reserving the right to discontinue publication without prior notice. The remuneration of the authors of the analysis reports is in no way affected by the opinions expressed therein. Banca Transilvania, its employees or collaborators or those of its subsidiaries may have exposure on any financial instrument analysed in the report. Reproduction in whole or in part of this report is permitted only by acknowledging the source.

The archive of analytical reports issued by Banca Transilvania/subsidiaries can be consulted by accessing [BT Research](#).

